

Jeg skal være den første til at anerkende Berettigelsen af Kravene om nye Kirker; der er rundt omkring i vort Land Steder, hvor Befolkningen har meget langt til Kirke og besværlige og ufremkommelige Veje, ligesom der mange Steder, særlig i Stationsbyer, opvokser nye Befolkninger, der virkelig har Krav paa at faa nye Kirker og Tilskud til, hvad de selv af Interesse for Sagen maatte indskyde. Dette er rigtigt nok; men for ikke at spille Tingets Tid vilde jeg gerne om dette Spørgsmaal i det hele taget henvise ærede Medlemmer til mine Udtalelser under Finanslovens første Behandling i Fjor; de findes i Folketingstidenden Sp. 1083—86. Jeg har ikke forandret mit Standpunkt siden den Gang. Jeg mener fremdeles, at vi med Hensyn til nye Kirker maa være ganske særlig forsigtige, hvor der ikke er den fornødne præstelige Betjening, hvor der altsaa foruden Tilskud til selve de nye Kirker kræves Tilskud ogsaa til nye Præster, til Bolig for disse Præster, til Befordringsgodtgørelse og lignende. Det var jo nemlig Meningen, da vi vedtog den nuværende Præstelønningslov — det var i hvert Fald Rigsdagens Mening —, at de Beregninger, der den Gang foretoges, helst skulde komme til at stemme, saaledes at den forhaandenværende Lønningsmasse saa vidt muligt kunde strække til til at bestride Præsternes Lønning, Bolig o. s. v. Det var ikke Meningen, at man ret hurtigt skulde skride til paa Finansloven at fremkomme med nye og atter nye Bevillinger til Præstelønninger. Det var heller ikke Præsternes egen Mening. Det blev udtalt rundt omkring ved Møder og Konventer, at Præsterne heller ikke ønskede andet, end at den forhaandenværende Lønningsmasse maatte blive fordelt paa en saadan Maade, at der skete Retfærdighed. Vi skulde, som sagt, ikke gerne indføre nye store Præstelønninger foruden den alt tilstedeværende Lønningsmasse. Man har i de senere Aar nogle Gange maattet skride dertil, og det vil vel ogsaa vise sig nødvendigt undertiden, naar der bygges en ny Kirke paa et Sted, hvor man maa ansætte en ny Præst.

Et Spørgsmaal, som ogsaa vedrører denne Sag, og som i den senere Tid er blevet i høj Grad brændende, er Spørgsmaalet om Tilgangen til det teologiske Studium. Denne har i de senere Aar været meget ringe — Grundene dertil skal jeg selvfølgelig ikke ved denne Lejlighed indlade mig paa —, og der er ved at opstaa en Mangel paa Præsteemner, der er

lige saa stor og maaske kan blive større end den Mangel, der herskede i Slutningen af 70erne og Begyndelsen af 80erne, ja, næsten 80erne igennem i forrige Aarhundrede. Jeg staar her med en Fortegnelse over en 12—13 Embeder, der har staaet ledige og har maattet opslaas paa ny, før de fik Ansøgere, og nogle af dem er til Trods for dette endda ikke blevet besat og har ingen Ansøgere. Man maa derfor være noget forsigtig med Bygningen af nye Kirker, idet det jo ikke godt kan nytte at bygge en Kirke, naar man ikke har en Præst at sætte i den.

Den Kirke, hvis Nødvendighed saa stærkt blev fremhævet af det ærede Medlem fra Skern (Ovesen), Kirken i Brejninge Sogn, og som tilligemed andre blev omtalt i Fjor og egentlig lovet paa Finansloven i Aar, staar sikkert i første Plan; saa vidt jeg ved, er alting der i Orden. Det samme gælder mange andre; jeg kan nævne en hel Række, som staar i første Plan. Der er en Kirke i Gurre her paa Sjælland, en Kirke ved Brørup Station, saa vidt jeg husker ogsaa en i Give Sogn, og ligeledes vil den Kirke, som er omtalt af flere ærede Medlemmer under denne Finanslovbehandling, af det ærede Medlem fra Hornslet (Povlsen), det ærede Medlem fra Randers Landkreds (Gerud Jensen) og endnu et enkelt æret Medlem, nemlig Hadsten Kirke, efter de Oplysninger, jeg nu har faaet, være en af dem, der kommer til at staa i første Række, naar Forhandlingerne om den er førte til Ende, og alting er i Orden. Jeg kan fremdeles nævne de Kirker, som blev omtalt i Fjor af det ærede Medlem fra Herning (Westergaard), to Kirker i vidtstrakte Hedeegne i Havstrup og Tanderup i Snebjerg Sogn, som sikkert ogsaa er af dem, man absolut maa have sin Opmærksomhed henvendt paa. Der er dog netop ved disse Kirker det vanskelige Spørgsmaal, som jeg nævnedes før, at de vil kræve Lønning til Præst, Præstebolig og Tilskud til Befordringsgodtgørelse. Vi staar ogsaa overfor en hel Del store Restaureringsarbejder paa kirkeligt Omraade; jeg nævner saaledes Viborg Søndre Sogns Kirke. Den var paa Finansloven i Fjor med Halvdelen af Bevillingen, idet denne kunde deles i to Dele, til en indre og en ydre Restaurering. Den ene af disse Bevillinger er altsaa brugt, men den anden af de to Restaureringer kan selvfølgelig vente et Aar, og af Hensyn dertil er en Bevilling ikke opført paa Finanslovsforslaget. Der er endvidere en ret nødvendig Restaurering af Kalundborg